

INNOVATION IN ORANG ULU INDIGENOUS CRAFTS

Faridah Sahari*

Faculty of Applied & Creative Art, University Malaysia Sarawak
Kota Samarahan, Malaysia

Rahah Hj Hasan

Faculty of Applied & Creative Art, University Malaysia Sarawak
Kota Samarahan, Malaysia

*Corresponding author

E-mail: sfaridah@faca.unimas.my

ABSTRACT

The rapid depletion of raw materials in Belaga, Sarawak due to extensive timber extraction, land clearing for oil palm plantation and inundation of river valleys for hydroelectric power dam construction as well as changing lifestyle and values; consequences of development have affected the production of Orang Ulu rich material culture such as mats, baskets and other utilitarian items sustainable. Arrays of new emergence of Orang Ulu material culture assemblage reflects forms of their adaptation to a dynamic change in culture dictated by the scarcity of raw materials, global taste and acceptance of readily commercialized materials. Although it requires new knowledge and skills in the new reproduction; that is the way their rich material culture can survive. This paper discusses the innovation in the Orang Ulu indigenous material through the introduction of plastic as an alternative material used in traditional crafts and utilitarian objects reproduction; and its implication on values and authenticity of the new reproduction to the indigenous culture as a whole.

Keywords: Orang Ulu, Indigenous Craft, Material Culture, Alternative Material, Sustainability, Innovation

ABSTRAK

Belaga, satu daerah pedalaman di Sarawak mengalami perubahan lanskap muka bumi dan ini telah memberi kesan drastik kepada kepelbagaian bio dan sumber semulajadinya. Keadaan ini disebabkan oleh kesan langsung daripada kegiatan pembalakan, pembukaan tanah untuk penanaman kelapa sawit dan projek pembinaan janakuasa hidro di Bakun di kawasan tersebut. Selain lanskap muka bumi, perubahan ini juga telah memberi impak terhadap cara dan gaya hidup masyarakat Orang Ulu serta nilai kehidupan yang telah mereka amalkan sejak sekian lama. Ianya merangkumi cabaran mereka dalam melestarikan amalan pembuatan benda budaya tradisional seperti bakul dan tikar untuk pelbagai kegunaan dan tujuan dalam kehidupan mereka. Kewujudan banyak benda budaya baru dalam kehidupan harian Orang Ulu merupakan tanda-tanda adaptasi terhadap perubahan ini. Misalnya bahan sintetik seperti plastik diperkenalkan dalam pembuatan semula benda budaya tradisional yang didorong oleh cara hidup moden dan limitasi sumber bahan pembuatan tradisional serta perubahan aliran citarasa semasa global terhadap produk komersial di pasaran. Makalah ini membincangkan inovasi dalam pembuatan semula benda budaya tradisional Orang Ulu dengan memperkenalkan plastik sebagai bahan alternatif pembuatan. Selain itu, makalah ini turut juga membincangkan implikasi daripada perubahan ini dalam aspek nilai dan keaslian benda budaya tersebut dalam budaya mereka. Walaupun terdapat perubahan dalam pembuatan semula benda budaya Orang Ulu yang boleh menimbulkan persoalan kepada keaslian dan perubahan nilai benda budaya itu sendiri, yang memerlukan ilmu and skill baru dalam pembuatannya, namun ini merupakan satu cara dan usaha bagaimana benda budatya tradisonal mereka dapat dilestarikan.

Kata Kunci: Orang Ulu, Kraf Tradisional, Benda Budaya, Bahan Alternatif, Pelestarian, Inovasi